

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Aprilis' 22-dikén, 1825.

D é l i A m é r i k a.

Folyó Aprilis' 10-dik napján minden Párisi Ujságok kiadák a' Perui történe-
tekről szóló tudósításokat, a' mellyeket
a' Londoni Kurír ugyan e' hónap' 6-
dikán a' Limai Országlószéki, 1824-ben
Decz. 23-dikán költ, rendkívülvaló Ujság-
ból hirdetett-ki, 's a' mellyekről már a'
mult kedden kijött M. Kurír is az Újabb
tudósítások között rövideden emléke-
zett. Ezen Tudósításokat teszik 1-ször a'
csatának leírása, 2-szor a' Liberátor Pro-
klamatiója, 3-szor egy levél, mellyet Gen.
Sucre írt a' Liberátorhoz a' csatapiacz-
rol, 4-szer a' Capitulatio 18 cik-
kelyekben. Mind ezek itt következnek
rendre:

A' Csata' leírása.

Fő hadiszállás Lima Dec. 22-dikén
1824: — „Ő Excellentiájához a' Liberá-
torhoz meghozá a' mult éjjel a' Gen. Sucre'
Adjutánsa Kapitány Alarcon az azon
verekedést illető tudósításnak megvalósá-
gosíttatását, melly a' halhatatlan Generá-
lis Sucre vezérlése alatt a' Spanyolok-
kal Dec. 9-dikén Ayakuchónál történt.

„Minekutánna a' két ellenséges részek
öt hónapokig igen okos hadi fordulások-
nak tételében foglalatoskodtak, 's ezen idő
alatt különbkülönb öszszecsapásokat tettek,
mellyek egyrúlegyig mind a' mi fegyvere-
inknek váltak dicsőségére, végezetre ál-
lásba helyezettte magát G. Sucre Aya-
kuchonál, olly czélzással, hogy ott az el-
lenséget bévárja. Decz. 8-dikán holmi apró-
ság öszszecsapások történtek, mellyek

után 9-dikben az ellenség egész erejével
megtámodta a' Szabadító armádát, minek-
utánna magát a' mi fekvésünkel általellen-
be valami halmokon állásba helyezettte.
Az ő hadi rendjének jobb szárnyát, a'
melly 4 Batalionokból, 2 Huszár Svadro-
nokból és 5 ágyukból állott, Generális
Valdez, a' közép pontját, a' hol 5 Ba-
talionok állottak, Generális Monet, 's
a' bal szárnyát, a' melly 4 Batalionokból
's 7 ágyukból állott, Generális Villa-
lobos vezérlették. Az ő gyalogságának
's lovasságának több része, mint tartalék,
a' csatázó linéa háta megett állott.

Mi a' következő rendel és módon
dolgoztunk. Generális Cordova a' Co-
lumbiai második Osztályal, melly a' Bo-
gotai Batalionokból 's a' Pichinchai és Ca-
raccasi Voltizsörökből állott, az ellenség'
jobb szárnyát támodta-meg. A' másik szár-
nyával Generális La-Már állott szembe,
ki a' Perui Batalionokat 's az 1, 2, 3 szá-
mú Légiókat vezérlette. A' mi tartalékun-
kat a' Gen. Lara' Osztálya tette. —

„A' két ellenséges sereg, számjok-
ra nézve nagyon különböztek egymástól,
de a' csatázáshoz egyenlő tűz által buz-
dittattak. Az ellenség' armádája 10,000,
a' miénk 5,800 emberekből állott. —

„A' Columbiani Batalionok igazi pél-
dátlan megrettenthetetlenséggel nyomultak
elé az ellenségre, 's alig kezdték-el a'
tüzelést, a' Spanyolok azonnal hátrálni
kezdtek, 's kilátszott soraikból, hogy meg-
zavarodtak. A' mi Perui Osztályunkhoz,
melly a' G. Valdez' vezérlése alatt lévő el-
lenséges seregben valamivel hathatósabb

orientállásra talált vala, azonnal két Columbiai Gárd-Batalionokat küldött G. L a r a , a' Vencedor és Vargas Májorok' vezérlése alatt segítségül, a' melly szempillant után az ellenségnek semmi iparkodásai meg nem állhattak sergeink előtt. —

„A' Junini Huszár Regiment' második Svadronja a' megrettenthetetlen O l a b a r r a ' vezérlése alatt igen dicsősségesen rá csapott a' G. Valdez' jobb szárnyán álló ellenséges Svadronrs, 's azt tökéletesen meggyőzte. A' Columbiai Granadírosok lovaikról leszállván, berontottak a' mi jobb szárnyunkal szembe-álló Spanyol gyalogság közzé. A' vesztegleni nem tudó Oberst Silva a' Columbiai lántsás Huszár Regimentel a' Vice-Király' Granadírosaira rohant, 's azokat megzavarta. Maga a' nevezett Oberster is három lántsádöféseket kapott. Minden sergeink megkülönböztetett vitézséget bizonyítottak ezen rövid, de rettentő öszszezapásokban. —

„Közzülünk elestek, 1 Generális, 8 tisztek, és 300 emberek; megsebesedtek 480 emberek. — Az ellenségnek hat Generálisai estek-el; 2600 emberei estek vagy sebesedtek-meg. A' Vice Király is megsebesedett. —

„Generális C a n t e r a k a' Spanyol armádanak megmaradott részével még a' csata' napján Capitulációra lépett S u c r e Columbiai Generálissal. —

„A' Capituláttónak ereje szerint minden Perui birtokok által-adatnak a' Republikának; az egész Spanyol armáda hadi fogságra adta magát 15 Generálisokkal. — „

„Aláírta: S o l e r Manuel Jose,
provisoriai G. Stáb-vezér.

A' Generális B o l i v á r' Proklamatiója.

„Peruiak! a' Szabadító Armáda a' megrettenthetetlen vitéz Generális S u c r e ' vezérlése alatt a' Perui és az egész száraz

földi Amériakai hadakozásnak egy csapással és egy az új világban eléfordult legdicsősségesebb győzedelemmel véget vete. Igen is; az armáda azon ígéretet, mellyet én annak nevében tettem, hogy Perunak megszabadittatását az esztendőnek lefolyta alatt végre fogjuk hajtani, tetelyesítette. —

„P e r u i a k ! Eljött az az idő, hogy én is telyesíttsem azon ígéretemet, melly a' vala, hogy azon napon, melly a' ti jövőndő állapototokat végképpen meg fogja határozni, a' Diktátorságot leteszem. A' Perui Congressus, 1825-ben Februárius' 10-dikén azon napon, mellyen én esztendővel ennekelőtte egy Végzésnek ereje által Diktátorrá neveztettem vala, öszsze fog gyülekezni. Ekkor én azon törvényhozó gyűlés kebelébe, a' melly engem' a' maga bizodalmaival megtisztelt vala, vissza fogok térni. Ezek nem hiú szavak. —

„P e r u i a k ! A' ti országotok nagy hadi inség-szenvedéseken esett által. A' sergek, mellyeknek oltalma' alá hazátok bízott vala, északi tartományaitokban tanýáztak, a' ti Congressustok ellen csatáztak. Tengeri fegyveres erőtök megtagadta Országlószéketektől az engedelmességet. A' ti Ex-Elölülőtök R i v a A g u e r o , a' ki előbb Bitangoló, azután Rebellis, 's végezetre Hazaáruló lett, hadakozást indított Hazája 's ennek Szövetségesei ellen. Chili' sergei, a' magok fájlalásra méltó elpártolása által megfosztottak bennünket a' magok segítségektől. Egy Buenos-Ayresi Regiment, melyre C a l l a ó n a k oltalmazása bizattatott vala, ezen erősségben partotütvén, azt a' Spanyoloknak által adta. A' ti Elölülőtök T o r r e - T a g l e , a' Spanyolokat a' fő városba L i m á b a behíván, legfőbb pontjára emelte Perunak megzavarodását. A' czivakodások, az inség, a' békételenkedés, az e g o i s t a i önn'haszonkeresés, a' ti Országotoknak minden részeire kiterjesztették vala a' veszedelmet

Perú elenyészve lenni látszott. Megbomlás uralkodott mindenütt! —

„Ezen rettenetes környülállások között nevezze engem a ti Congresszusotok Diktátorrá, hogy utolsó reménségeit megmentsem. A Columbiai armádának hűséges engedelmessége, álhatatossága 's vitézsége végrehajtották ezt a bámulásra méltó próbatételt. A Peruiak megesmérték a polgári hadakozás' rettentőségei között a törvényes Országlást, 's véghetetlen szolgálatokat tettek hazájoknak, míg az alatt más felől az ő segítségekre jött Columbiai sergek Juinnál és Ayakuchónál magokat dicsősséggel fedték-bé. A faktziók örökre elenyésztek a Perui földről. A fő város Lima örökösen megnyerte a magababadságát. Callaó vára körül van vétetve, 's magát nekünk a Capituláció szerént által adni kéntelen leszen. —

„Peruiak! A hadakozásra békeség, a czivakodra jó rend, a szerencsétlenségekre boldogság következtek. De kéresem által kénszerítelek, hogy soha el ne felejtkezzetek arról, hogy ezen sok és nagy jókat az Ayakuchoi megkoronázott győzedelmeseknek tartoztok köszönni. —

„Peruiak! az a nap, mellyen a ti Congresszustok ismét özsze gyülekezik, dicsősségnek napja leszen. Ezen nap, mindent be fog tölteni, a mire az én dicsősségszomjúzásom vágyódik. Töllem semmit ne kívánjatok többet! — „

„Aláírta: Bolívar.

A Bolívarhoz szólló Levél.

„Szabadító Armáda. Fő hadiszállás Ayakuchó, Decz. 10-dikén, 1824-ben; ő Excellentiájához a Liberátorhoz: —

„Excellentiás Úr! Az az Egyezés, mellyet Excellentiádhoz küldeni szerencsém van, azon csatázó mezőn készült meg, mellyen a Szabadító armáda Perúnak függetlenségét a maga vérével pecsé-

telte-meg; ezen egyezés, melly a Respublikának a békességért kezeskedni fog, az Ayakuchoi győzedelemnek fényes gyümöltse. Ezen győzedelem a két özszeszövetkezett armádákban legelevenebb győnyörűséget gerjeszt-fel, mint hogy ez úgy mutatja-be Excellentiádnak, a Perui minden vidékeket, mint a mellyek egy öt hónapokig alig tartott táborozás által mindenestül fogva az Excellentiád hatalma alá vettettek. Az egész Spanyol armáda, minden tartományok, mellyeknek ő ezen Respublika földjein birtokában vala, ennek minden várai, ágyuji, magazinumai, 's tizen-öt Spanyol Generálisok — ezek azok a szép gyümöltsök, mellyeket az özszeszövetkezett sergekből álló armáda, Excellenciádnak általam bemutattat. Méltók ezek Perunak azon felmagasztaltott Szabadítójához, a ki nekünk már a Junini csatázó mezőről kimutatta az Ayakuchói csató mezejét, mint azon helyet, mellyen mimagunkat győzedelemmel fognók befedezni. Az egek tarttsák-meg Excellentiádat. — „

„Aláírta: Sucre Antal Jósef.

„Utóírás. — Elfelejtettem egy megjegyzésreméltó környüllást megemlíteni Excellentiádnak, azt tudniillik, hogy az ellenségtől magától készítettett laistrom szerént, néki 9310 emberei voltak jelen a csatázó mezőn: a Szabadító armáda pedig csak 5780 emberekből állott.

Capitulatio.

Don Canterak Jose az ő Catholikus K. Felsége armádájának General-lieutenantja a Vice-Király La-Serna jelen nem léteben, ki a mai csatában megsebesséven fogságra esett, 'sa't., minekutánna az Ayakuchói véres csata után a Generálisokat hadi tanácskozásra özsze hívatta és őket meghalgatta volna, 'sa't., jónak találta a Perui és Columbiai Szövetséges armádák fő vezérének Don Sucre Antal

Jose Osztyalos Generálisnak az itt következő czikkelyekbe foglaltatott feltételeket ajánlani: —

1. Czik. A' Spanyol sergek által elfoglaltatva lévő Péruí vidékek a' Desaguadéro vizéig (mellyen túl a' Buenos-Ayresel öszszecsatolódott deli Egyesült Státusok következnek), az ágyukkal, hadi kasákkal, és magazinumokkal egyetemben, az öszszeszövetkezett Szabadító-ármádának általadattatnak. — Felelet. Helybe hagyatik, hanem ezen általadandók közzé a' Spanyol ármádának minden maradványai, bagázsiai, lovai, 's a' Spanyol Országlószéknek minden itt találtató vagyonai, befoglaltatnak. —

2. Czik. Minden személynek, ki a' Spanyol ármádához tartozik, meg engedtetik hogy hazájába vissza térhessen, 's az erre kívántató költséget a' Péruí Országlószék fogja adni; addig is pedig ezen személyekkel becsületesen fognak bánni; 's rangjokhoz képpeszt zsoldjoknak legalább felét fizetni fogják mind addig, míg a' Péruí földön lesznek. — Felelet. Helybehagyatik: de csak felét fogják zsoldjoknak venni, és azon személyek, a' kik Spanyol országba vissza térnek, Amerika ellen nem tehetnek semmi féle hadi szolgálatot addig míg ez a' függetlenségért való hadakozás tartani fog, 's ezen személyek között senkinek nem leszen szabad Amérikanak azon vidékire menni, a' hol még Spanyol örző sergek fognak találtatni. —

3. Czik. Mind azok, kik eddig a' Spanyol ármádánál szolgáltak, a' Péruí ármádához által menni kívánván, oda eddig volt rangjok szerént bevétettettek. — Felelet. Helybehagyatik.

4. Czik. Eddig volt vélekedésiért senki nem fog üldöztetni, sem a' Király' ügyéhez mutatott szolgálatjáért sem pedig tilalmas portékáknak behozásáért vagy eladásáért (a' mit Contrabandoskodásnak

neveznek). — Felelet. Helybe hagyatik, ha ezen személyek a' közönséges rendet meg nem zavarják, 's magokat a' fennálló törvényekhez tartják. —

5. Czik. Minden Péruí lakos, legyen bár Európai akár Amériikai eredetű, Pap akár Világi, Kereskedő akár Földes úr, Kézmíves akár Mív-mester, ha innét valamely más országba menni kívánkozik, oda ezen egyezésnek ereje szerént familiáját és vagyonát is elviheti; az Országlószék által a' maga elútozásáig oltalmaztatik; ha pedig Peruban megmaradni jobbnak tartja, ezen esetben úgy fog nézettetni mint Péruí ember. — Felelet. Helybehagyatik azon tartományoknak lakosaira nézve a' mellyek most adatnak által, 's az ezen Egyezésben eléforduló feltételekkel meg egyezőleg. —

6. Czik. Hasonlóképpen a' maga oltalmazása alá veszi a' Péruí Országlószék azon Spanyoloknak vagyonait is, a' kik most talám Perú határain kívül valahol másutt találtatnak. Ezek három esztendő-kig azt tehessék Peruban lévő vagyonikkal, a' mit legjobbnak fognak találni; az ő jovaik is úgy nézessenek, mint azon Amériikaiaké, kik nem akarnak Spanyol országba elmenni, ámbár ott birtokaik legyenek. — Felelet. Helybehagyatik, olly feltétellel, hogy magokat Amerika szabadsága és függetlensége eránt nem viselik ellenséges indulattal. Ellenben, ha illy eset talál eléfordulni, ezen tekintetben úgy fog cselekedni a' Péruí Országlószék, mint legjobbnak fogja találni. —

7. Czik. Mind azoknak, kik az 5-dik czikkelybéli határozásokkal élni akarnak, e'végre egy esztendő rendeltetik. Tulajdonaik a' szokott adófizetésnek lesznek alája vettelve, ki vévén a' katona tulajdonokat, mellyek minden adófizetéstől szabadok. — Felelet. Helybehagyatik. —

8. Czik. A' Péruí Országlószék magának esmeri a' Spanyol Administráció ál-

tal ezen Egyezésnek megkészsüléséig tételt minden adosságokat. — Felelet. Ezen kérdés eránt a' Perui Congresszus fog a' Respublika' hasznával megegyező módon határozást tenni. —

9. Czik. Mind azok a' kik eddig Peruban közönséges hivatalokat viseltek, ha kívánják megtarthatják hivatalaikat: azok pedig, kik hivataljokból kilépni 's az Országból eltávozni kívánnak, a' 2-dik és 5-dik Czikkelyek alá tartozzanak. — Felelet. Az érdemes személyek megfogják hivatalaikat tartani, ha az Országlószék jónak fogja találni. —

10. Czik. Az ármadához tartozott minden személyeknek és Országlószéki tiszteknek, kik magokat a' szolgálati laistromból ki akarják töröltetni, hanem azonban az Országban megmaradni kívánnak, ez nékiek megengedtetik, 's e' mellett vélek becsületesen bánnak! — Felelet. Helybehagyatik. —

11. Czik. Callaó városa a' Szabadító ármáának általadatik, 's az ottlévő Spanyol Örző seregre ezen Egyezés' minden Czikkelyeinek jótéteményei kiterjesztetnek. — Felelet. Helybe hagyatik: hanem Callaó városa minden zászlókkal és hadi készületekkel együtt, 's mátol fogvást számlálván 20 napok alatt, vagy ha lehet még hamarabb, adattassék által a' Liberátornak. —

12. Czik. Mind két ármáától Stábális tiszték neveztesse-nek ki és küldettesse-nek a' tartományokba, hogy a' Spanyolok az Independenseknek a' leveles házakat, magazinumokat, 's minden lerakattatva találtató holmiket, valamint szintén az ittott kvártélyozó sergeket adják által. — Felelet. Helybehagyatik; hanem éppen így történjék a' dolog Callaóval is. A' tartományok 14 napok alatt, a' messze lévő várak pedig Décz. végéig adattassanak által az Independens Tisztikaroknak.

13. Cz. A' Spanyol hadi és kereskedő hajóknak, mellyek most a' Perui kikötőhelyekben talátnak, ezen Egyezésnek megerössittetésétől fogva számlálván 6 hónapok engedtetnek, hogy az alattterheiket 's minden butyoraikat felrakhassák 's a' Csendes Oczéánusról elevezzenek. — Felelet. Helybehagyatik: hanem a' hadi hajóknak csak olly feltétel alatt engedtetik meg, hogy az elevezéshez hozzá készülsenek, hogy sem azon kikötőhelyekben, hol most vagynak, sem pedig akkor midőn a' Csendes Oczéánusról eltávoznak, semmi féle csínt, ellenségeskedést, ne tegyenek; 's minden Amériikai tengereket elhagyni tartozzanak, és sehova, tudniillik Chilibe, vagy valamely más, még a' Spanyolok által elfoglaltatva lévő kikötőhelybe ki ne kössenek.

14) Czik. A' hadi és kereskedő hajóknak paszszusok adattatnak, a' mellyeknél fogva az Európai kikötőhelyek közzül oda evezhessenek-el, a' melyikbe akarnak, a' nélkül, hogy valaki őket a' Csendes Oczéánuson való evezésközben meggátolhassa. — Felelet. Helybehagyatik a' már fennebb meghatározott feltételeknek megtartásával.

15. Czik. A' mai csatában valamint az előbbeni minden öszszecsapásokban a' két ármáától fogságra esett Generálisok, Tiszték, és egyéb hadi foglyok, szabadon bocsáttatnak. — Felelet. Helybehagyatik, és pedig a' sebessek az ő meggyógyulásokig tartatni fognak és gondjok viseltetik.

16. Czik. A' Generálisoknak és Tisztéknek szabad leszen formaruhájikat és kardjokat valamint eddig úgy ezután is hordozni, 's minden rangjaikhoz kívántató személyeket és cselédeket szolgálójokban tartani. — Felelet. Helybehagyatik, hanem addig míg az Országban megmaradnak az Ország' törvényeihez kötelezetnek tartani magokat. —

17. Czik. Az ármáda-hoz tartozott minden személyek, a' kik a' magok jövőendő állapotjuk eránt már most ezen Egyezés' feltételeivel megegyezőleg határozást tehetek, meghatalmaziatnak arra, hogy önn' személyek' sorsát familiájokéval öszszecsátólják, 's azon helyekre, mellyeket váloasztottak, haladék nélkül útnak indulhassanak, a' melly esetben paszszusok adattatnak nékiek, a' végre, hogy útjukban, míg a' meghatározott helyekre megérkezének, egyik függetlenné lett Státusnak földjén se szenvedjenek alkalmatlanságot. — **F e l e l e t.** Helybehagyatik.

18. Czik. Minden kétségek, mellyek ezen Egyezés' feltételeire nézve előfordulhatnak, a' Spanyol ármáda-hoz tartozó személyekre nézve magyaráztassanak kedvezőleg. — **F e l e l e t.** Helybehagyatik. Mind ezeknek a' feltételeknek teljesítettése, az egyező részek' egyenességére bizattatik. Az Egyezésnek megerössítettése után pedig négyszer kell azt leíratni, 's azokat mind két résznek párosan kell által adni.

Készült és aláíratott tulajdon kezeink által az Ayakuchói csatázó mezőn Decz. 9-dikén 1824-ben — „

„C a n t e r a k J o s e
„S u c r e A n t o n i o J o s e.

Jegyezzük-meg de csak rövideden, mert még egyéb is van mit írjunk, hogy Párisban, mind ezeknek illy hiteles és Tiszti színbe öltöztetett kihirdettetése után is találtattak két Ujságok, a' *Quotidienne* és az *Aristarque*, mellyek még ma is azzal biztatják olvasójikat hogy ne busuljanak, mert meg eshetik, hogy még most se' lesznek talám tiszta igazságok ezek a' Spanyol Országra nézve valósággal igen kedvetlen Akták. Mi a' *Londoni Kurír*-ra bizzuk, hogy ő feleljen mind ezeknek igaz váltokért.

A f r i k a.

Az Algieri tengerpartokat csaknem példátlanul megrongálta Márcz. 2-dikán a' földrengés. Magában Algier városában ugyan csak néhány házak omlottak öszsze, hanem Blida nevü várost úgy szollván egészen elnyelte a' föld. Tizenöt ezer Maurus, 'Sidó és Arabs lakosok között alig maradtak életben 300-zan, de ezek közt is több sebesebb ialáltatnak. Az első rázkodás a' mondott napon délelőtti 10 órakor és 42 minútakor történt, de azután 4 napok alatt még 11-szer újult-meg kisebb nagyobb mértékben. Mikor a' tudósítás megindult, Márcz. 7-dikén, már 7000 öszszecsonkált holt testeket ástak volt ki az omlások alól, mellyektől csak egy iskolában 280 gyermekek temettettek oda; így történt a' dolog sok moschékben is, mellyekbe a' nép befutott volt.

Mikor a' Vesuv és Aetna tüzet okádnak, kevés órákkal az előtt a' kútak mind ki szoktak ott apadni. E' történt most Algierben is.

Ezen veszedelmen kívül még az a' csapás is érte ugyan ekkor Algieriát, hogy a' Dey a' fegyveres sergeket mind elküldvén, hogy a' miben lehet segítsék a' nyomoruságra jutott embereket, valami Cobails nevü nép, melly a' régi Numidiaiaktól hozza-le származását, 's a' Deyvel ellenségeskedésben él, éppen most ütött réájok az ő elszéledett sergeire, 's könnyen megfutamtathatta őket. — A' Dey minden nálla találtatott és életben maradt rabszolgáknak vissza adta ezen veszedelemnek történése után a' szabadságot, 's megparancsolta, hogy közönséges penitentiartató imádságok rendeltessenek egész országában.

F r a n z i a O r s z á g.

A' Pairek' és Követek' Kamaráji most még mind azon törvényjovallatok' visgá-

lásában, megjobbításában, vagy kiegyes-
szítésében, kipótlásában foglalatoskodnak,
a' mellyek még eleintén a' Királytól egyik
vagy másik Kamara' elibe küldettek. April.
8-dikán mind csak magános Kérelmek'
megvizsgálása foglalatoskodtatta a' Követek'
Kamaráját. Nevezetes Kérelmet adott-be
Gira ult nevű régi Tiszt, azt tudniillik:
hogy a' Sz. Lajos Rendje' és Betsület Lé-
gió' Vitézeinek esküvéssekbe be kell tenni,
hogy ezen Rendek' tagjai senkitől soha
semmi Duellumi meghívást el nem
fogadnak, és minden duellálást, a' melly
felől valamit előre megtudnak, meg-
akadályoztatni telyes erővel iparkodni fog-
nak. (*)

(*) Nevezetes, hogy most Helvéczziában
a' Graubündti Criminalis törvények által
is nagyon meg akarják tiltani a' duellálást.
Az ez eránt tétetett Jovallatban következő
büntetések fordulnak elé: Ha öldöklő fegy-
verekkel jelennek-meg a' részek a' megha-
tározott helyen, félóraig állittatnak -ki a'
pellengérré, ha mindjárt semmi veszed-
lem nem lett is a' megjelenés' következé-
se. Ha kisebb vagy nagyobb megsebessü-
lés következik belőlle, a' pellengérré való
kiállittatáshoz még 2—4 esztendei fenyí-
tő házbéli fogság is járul. Ha halál követ-
kezik belőlle, a' megölettetettnek halála,
mint szántszándékkal való gyilkosság úgy
tartatik, és a' gyilkos halállal büntettetik.
A' Szecundánsok a' két első esetekben,
mint magok a' duellálók úgy büntettetnek.
Ha halál leszen a' duellálás' következése,
már ekkor hat esztendeig tartó vason va-
ló fogsággal büntettétnek a' duellálók.

B é c s.

Felséges Urunk 's második kedves fi-
ja Ferencz Károly Császári Fő Her-
czeg, e' h. 11-kén a' Klagenfurt és Pon-
tafel között lévő 12 és fél mértföldnyi útat
8 és fél órák alatt megtévén délutáni 2

órákor minden harangok' zúgása és 101
mozsárágyú lövések közben kívánt jó egés-
ségben érkeztek-be e' két határ-falukba Né-
met és Olasz Pontafelbe. Az ágyuk dur-
rogását ezerezen ekhózták vissza azon
kőszálak, mellyek között a' keskeny kő-
sziklás völgyön van a' bejövétel. A' melly
helységeken általljöttek Ő Felségek a' nép
mindenütt legmélyebb tisztelet-tétellel nyi-
latkoztatta erántok viseltető határnélkül-
való szeretetét. Most is azon határvámház
épületébe szállottak-be, a' hol 1819-ben
megszállott volt Ő F. ge. Renát Lombard-
Velencei V. Király Ő Cs. Fő Herczege
több fő katona és polgári személyektől
kísértelve már az előbbeni napon ide ér-
keztén, számos papsággal 's Illirus és
Olasz politikai és egyéb határszéli tisztvi-
selőkkel együtt, tisztelettel fogadták a' Fels.
Vendégeket. Ebédhez ülven az alatt hár-
monias muzsikálások zengedeztek. Az ide
gyülekezett mind két nemen lévő sokaság
tiszta szívbeli éljen kiáltásokkal nyilatkoz-
tatta ki örvendezését. Estvére mind két-
helységek megvilágosítottak. Felséges U-
runk az útozási nagy lankadottság mellet is
egész estvéli 9 óráig adta az audientziá-
kat minden tiszti karoknak és egyéb se-
gedelemkeresőknek, 's 12-dikben réggel
Német alattvalójinak ezer jó kívánságaik
között tovább folytatta útját Olasz ország'
határain.

Azon Gyuladási kármentő Cs. K. ma-
gános Intézet, a' melly itt Alsó Austriaira
nézve a' költsönös részesülés' alapján fel-
állittatott, már felállásakor illy karban ál-
lani nyilatkoztatta volt ki magát. A' Ré-
szesek száma telt 31,841-re, a' kik 57,956
fő és mellék épületeknek bátorságossá-té-
tetésekre 17,362,675 forintokat tettek ösz-
sze Conventiós pénzben. Azon fő Tisztvi-
selők' száma, kik ezen tartományban fize-
tésnélkül való szolgálat-tételre elajánlották
magokat telt 272-tőre. — Ezen állapot az
első három hónapok alatt e'-képpen sike-

resedett: Jan. 1-sőjétől fogva Márcz. 31-
kéig, a' Részesek' száma 39,588-ra, a' be-
gyűlt kármentő tőke-summa 20,024,900
C. Forintokra, a' bátorságba helyeztetett
fő és mellék épületek' száma 73,790-re,
's a' fizetés nélkül munkálódó tisztivelők'
száma 507-re teltek. — A' mondott három
hónapok alatt 70 fő és mellék épületeket
kellett az Egyesületnek 12,180 C. Forin-
tokkal, a' Catastrális beíratás szerént a'
vallott kártól megmenteni.

Aláírták: Gróf Dietrichstein
Károly Jó'sef Fő Direktor 's a't.

A' Me ch i t a r i s t á k' Bécsben lévő
Barát-Gyülekezetének, minden esmerőssei-
től nagy tiszteletben tartatott, magát pél-
dás buzgósága által megkülönböztetett,
szeretetre méltó, fárodhatatlan és épületes
lelki foglalatosságai által sok jót tett,
éltes Apátura, Ecimazini Érsek, Fő
Tisztelendő Babick Adeodatus Atya,
ezen Április' 18-dik napján, életének 87-
dik esztendejében e' mulandó világból az
örökkévalóra által költözött.

Magyar Ország.

A' Budai Ujságban olvassuk, hogy
Debreczenben kevés napok alatt ötször
vált égés, úgy mint Márcz. 20, 21, 22
és 23-dik, és Április 5-dik napjaikon. Va-
lami 50 familiákat fosztott-meg vagyonaik-
tól ezen kártékony elementum. Az Április'
5-dikén történt gyuladás miatt, kemény
északi szél uralkodván, 20 házak lettek
hamuvá. Vigyázatlanság miatt történt a'
szerencsétlen gyuladás.

Erdély.

Császár és Király Ő Felsége Hidvégi
Gróf Nemes János Cs. K. Kamarás, és
Magyar-Gyerő Monostori Báró Kemény
Ferencz Urakat, eddig az Erdélyi Törvé-
nyes Királyi Táblánál volt számfelett való
Assessorokat, megkülönböztetett tudomá-

nyi tehetségeikre 's eddig való hasznos és
szorgalmatos szolgálataik által szerzett ér-
demeikre való tekintetből, ugyancsak az
Erdélyi Királyi Fő Kormányozószerékhez
számfelett való Titoknokokká kinevezni
kegyelmesen méltoztatott.

Erdélyben Sz e b e n városában Márcz.
26-dikán kimúlt a' világból forró hidegle-
lésben életének 72 esztendejében Méltósá-
gos Tr at l e r János Úr, Erdélyi Fő Kor-
mányszéki Valóságos Királyi Tanátsos, a'
Leopold Császári Rend Rittere 's az Er-
délyi Szász Nemzet' C o m e s e. A' boldo-
gult Brassóban született, ugyan ott kez-
dette szolgálatját mint Város' Vice-Notá-
riusa, későbbre a' Királyi Fő Törvényes
Táblánál Protokollistává 's azután Titok-
nokká, ismét későbbre az Erdélyi Felső-
ges Udvari Cancellariánál 's azután Erdély-
ben a' Fő Kormányozószeréknél Valóságos
Titoknokká neveztetett, a' hol végezetre a'
kegyelmesen uralkodó Monarkha az ő hosz-
szas hűséges és hasznos szolgálatait azzal
jutalmaztatta-meg, hogy őtet 1812-tőben
Valóságos K. Kormányzéki Tanátsossá 's
későbbre a' Leopold Császári Rendjének
Ritteri Keresztetésévé, 's 1816-an az Erdélyi
Szász Nemzetnek Comesévé kinevezni ke-
gyelmesen méltoztatott. Benne sokat vesz-
tett a' Haza, mert mindenenek megvallják fe-
lőlle, hogy valósággal tudós, kipalléroz-
tatott és tiszta egyenes szívűséggel felru-
háztatott ember volt; e' mellett bőlts ma-
gaviselete 's felekezete eránt viseltető igas-
ságos buzgósága által annak nagy szolgál-
latokat tett 's e'-képpen magának az előtt
örök emlékezetben maradandó érdemeket
szerzett. Mint a' Státus' elsőbb Tisztviselő-
ji közzé tartozott ember, úgy is megkü-
lönböztette magát mind személyes szép
tulajdonságai mind pedig alattvalói hűsé-
ge által.